

**СЕРГІЙ КРЕЧМАРОВСЬКИЙ:
"АМІН
МАВ ДАЧУ
РОЗКІШНУ..."**

"Чи, хто на полковника...?"
Кабул. 1987 рік

Майже всі наші земляки, хто був в Афганістані, мають медалі "Від в'язного афганського народу". Проте в

Сергія Кречмаровського є ще одна нагорода цієї південної країни. Зветься вона "За відмінну військову службу" - шестикутна зірка з барельєфами військових і написами по колу арабською в'язкою. Така медаль єдина в нашому районі.

19 місяців вісімдесят шостого та вісімдесят сьомого років у його біографії випали на цю війну в чужій державі. Та її служба трохи відрізнялася від решти наших "афганців", бо був серед радянських військових спеців, які розробляли і вели там бойові операції.

Тракторист з Нового Корюя не дуже багатослівний, проте спогади в нього про події більш як десятилітньої давності дуже яскраві. І навряд чи колись цей час стретється з його пам'яті:

- Почали нас готувати до цієї місії ще в сержантській школі в Ашхабаді. Не раз довелось писати біографії, заповнювати інші папери. Довго зі штабу слали запити на рідню, чи, бува, ніхто ніде не "замішаний".

Потім був переліт до Кабулу. Спочатку місто здавалось дуже незвичним, бо перемішались тут багатоповерхові хмарочоси із зовсім старими будинками, що ліпилися за своїми цегляними огородами по навколишніх пагорбах угору східцями. А ще склалося враження, що в афганській столиці всі торгують на великих і малих базарах. Різноманіття закордонних товарів після Союзу просто вражає. Тут можна було, аби тільки мав гроші, придбати все - від американських джинсів до

ся ординарем, офіцер-перекладач і водій БТРа, яким ми виїздили на військові дії. Та перекладача часто ї не треба було, бо афганські офіцери у більшості недовго закінчили наші училища - Сумське, Тбіліське чи Ленінградське. І дехто з них говорив по-російськи майже без акценту. Солдати - справа інша. Їх десь позбирали по навколишніх горах, мобілізували наприкінці роки. Принаймні, ніякого особливого революційного ентузіазму в них не було видно. Коли вже потім подружжися з деякими, то вони часом признавалися, що війна ця їм ні до чого, просто мають відбутися в революційній армії час. Але солдатами вони були слухняними, та ї не непогано знали свою бойову техніку. Бо

наші війська стягувалися в одне місце, робили дислокацію, а потім приступали до бойових дій.

Радники і їх обслуга були на особливому становищі. Ми, солдати навіть не мали військових квитків, а лише закордонні паспорти, не ходили шодень у військовому, а тільки під час бойових операцій. Нам навіть регулярно видавали "афганці" (їхні гроші), а ще частина грошового утримання йшла на книжку в Союзі в рублях.

Деякий час ми жили на дачі самого Аміна в Кабулі. Тут розмістилася невелика наша військова частина, що забезпечувала зв'язок з всіма військами в Афганістані, з генералом Громовим, з Генштабом у Москві. Судячи з усього, жив афганський лідер

розкішно. Великий

марихуани за два рублі наші гроші на одну цигарку до автомата Калашникова. Ще особливо було нам дивно, що на цих усіх базарах було дуже багато тропічних фруктів. Та ї ще багато в'язого, що ми ї не бачили до цих пір. Чого там гріха тайти, багато наших солдатів там привчилися і до наркотиків, і до іншого.

Проте розглядатися за всім не дуже вистачало часу. Ми відразу не второпали куди і для чого потрапили. В перший же день прапорщик Григор'єв, що був нам як рідний батько, попередив молодого поповнення: "Ви тут не для того, щоб жити, а щоб вимити". Бо деякі такі групи поверталися з Афганістану чи не половиною свого складу. Гинули в бойових діях, а то ї просто у місті. Бо за радниками йшло справжнє полювання. Можна було потрапити в неприємність у місті через свою необачність чи довірливість. Хіба багато треба солдату, коли "Столицю" чи "Російську" можна було придбати всюди без проблем. А потім десь не туди пішов, не туди вліз... Та ї спробуї зрозуміти людей у цій чужій країні. Вдень він торгує чи полває дині на своєму горді, а увечері береться за автомат. Нам казали опісля в Союзі, що групі дуже поведло, що такого ще не пам'ятали, щоб з тридцяти чоловік повернулося аж двадцять дев'ять. Мабуть, ми увійшли в історію афганської війни, як група, що виїшла звідти з мінімальними втратами. Та ї колектив у нас підібрався добрий. Якщо по національній ознаці, то з тридцяти було нас шість чи сім українців.

Поселили в будинках, які до цього побудували німці. Що там казати, зроблено все було добротно... Але про службу. Нас четверо було при афганському артилерійському полку - полковник, при якому я рухував-

Кречмаровський С Амін мав дачу розкішну. // Вісті Кореччини. - 1999. - 20 січня

С.Кречмаровський Фото А.Павловського

добре вишколені офіцери робили все, аби їх навчити. То вже справа наших бойових союзників, але чомусь я не раз не бачив, щоб той полк виступав усією своєю бойовою міцією: діяло переважно 4-5 гармат. А це на нашій мірці може якась десята частина такого полку.

Але ї війна була не з тих, що показують у фільмах, без лінії фронту, де з одного боку "наші", а з другого "їхні". Бойові операції розробляли наші радники, а потім вже арtpолк знімався з свого постійного місця дислокації, вантажів боеприпасів і виїздив у визначене радянським командуванням місце, щоб там спільно з нашими військами воювати. Так було завжди. Афганці з революційної армії ніколи нічого не розпочинали самі. Завжди цьому передували довгі підготовчі заходи, поки ї їхні, і

двоюрівкисий чудінок, кожен за якого нагадував оазис своєю пропінчною зеленню, розкішні люстри, кедрові меблі. За високою огорожею дачі було навіть два басейни - для дорослих і міайшій для дітей. В афганську спеку вони дуже тішили солдат. Був ще там навіть невеличкий стадіон. Як на нашій мірці, то зовсім примітивний - лише футбольне поле і трибуни на пару сотень глядачів. Але там був першокласний тенісний корт, де дуже любили провадити свій час наші полковники, підполковники і майори з корпусу радників. Та ми тут все взяли під свій надійний захист, поставили дві веу-

Вони було б і добре служили, якби не війна. Здається, все спокійно, але раптом у надрах наших штабів народжувався план чергових військових дій. Тоді заводили форму і рушали разом з своїми "товаришами по зброї". Я постійно мусив бути при керівнику, полковнику. Щоб у випадку загрози його життя навіть зупинити його собою. Але він також не забув про мене. За участь в одній бойовій операції написав подання про нагородження медалю "За в'язку". Правда, довго вона мене шукала, бо отримав її аж за півтора року по звільненню в запас, вже в Новому Корюї.

Спогади
Сергія Кречмаровського
записав М.Васильчук